

Viure és no saber com viure

L'educació hauria d'ensenyar que no tot es pot ensenyar. Educar és mostrar que no som mai del tot bons, ni justos, ni democràtics

Us oferim vint de les 262 reflexions aplegades en el llibre «La lectura com a pregària. Fragments filosòfics 1», de Joan Carles Mèlich, publicat per [Fragmenta Editorial](#).

Foto: Brian Lauer

1.
No tenir por de les paradoxes. Deixar de pensar en categories i fer-ho en escenes, en imatges, en metàfores, en relats. Un pensament fragmentari, obert, no sistemàtic, un pensament contrari a la lògica metafísica, una lògica que sempre té respostes per a tot i que, per això mateix, ens allunya de la vida.

5.
Si només hi ha *una* interpretació, aleshores ja no n'hi ha cap. La interpretació és infinita, perquè cada interpretació és finita. I això és la lectura: un joc d'(in)finites interpretacions.

9.
N'hi ha que van a confessar-se amb els capellans. Jo, en canvi, em confesso amb llibres i amb quaderns.

26.

Freud diu que [Els germans Karamàzov](#) és la millor novel·la que s'ha escrit mai. I té raó.

31.

El món i la vida no són el mateix. Heretem el món, però no la vida. Viure és estar en conflicte permanent amb el món, perquè del que es tracta en la vida és de decidir què fer amb el món. Tota vida és una «forma-incerta-de-vida». Hi ha una inseguretat inscrita en la vida que un ésser finit no pot evitar. El perill és reduir la vida al món, el desig a la realitat, perquè això significa franquejar les portes del paradís, i sabem que, precisament perquè som finits, tot paradís és, tard o d'hora, una forma d'infern.

42.

La moral ens diu *què* hem de respondre. L'ètica ens diu *que* hem de respondre sense saber *què* hem de respondre.

65.

Hi ha dues maneres d'estudiar *filosofia*: o bé llegint Aristòtil i Kant, o bé llegint Dostoievski i Kafka. Amb el pas dels anys prefereixo la segona opció.

67.

L'educació hauria d'ensenyar que no tot es pot ensenyar, i el que no es pot ensenyar és l'ètica. Els humans som éssers que hem de complir les normes, però som també éssers que les podem transgredir. ¿Quan? ¿Quan s'ha de transgredir una norma o una llei? Això és el que ningú no pot ensenyar, perquè, si es fes, l'ètica esdevindria una moral, car s'estaria normativitzant. Educar és mostrar que no som mai del tot bons, ni justos, ni democràtics.

74.

Déu creu en mi, però jo no sé si crec en ell.

78.

La democràcia sempre és una cosa que ha de venir, però que, precisament perquè som finits, no arribarà. Té una forma semblant al *Godot*; per això, un dels seus grans perills és posar-la com a final de trajecte.

87.

La pietat és un acte de poder, és l'acte suprem del poder. La compassió no és la pietat, perquè no és vertical sinó horitzontal, perquè no busca el lluïment personal. A diferència de la pietat, la compassió és discreta. Té lloc en el silenci, en la foscor. Ningú no sap, ni ha de saber, que el compassiu és compassiu.

115.

El més important no és *ser* sinó *ser-hi*.

132.

En la vida el més important és l'*indicible*. Per això necessitem l'art, la música, la literatura, el cinema; necessitem una *poètica de l'indicible*.

142.

La justícia és un desig; la injustícia és una experiència.

144.

(Tot rellegint una vegada més el *Tractatus*.)

La mort és un esdeveniment de la vida. La mort es viu.

154.

(En homenatge a Walter Benjamin.)

Que n'és, de difícil, aprendre a perdre's. Aprendre a orientar-se, en canvi, no té cap misteri ni

interès.

193.

Tan sols es pot perdonar l'imperdonable.

209.

Una de les expressions més perverses del mal és la indiferència.

257.

Viure és no saber com viure.

261.

Arribem massa tard i marxem massa aviat.

[La lectura com a pregària](#)

Fragments filosòfics 1

© 2015 del text: Joan-Carles Mèlich Sangrà

© 2015 d'aquesta edició: Fragmenta Editorial

